

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/147/2008

CZY OLIMPIADA ZMIENI CHINY?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ 2008

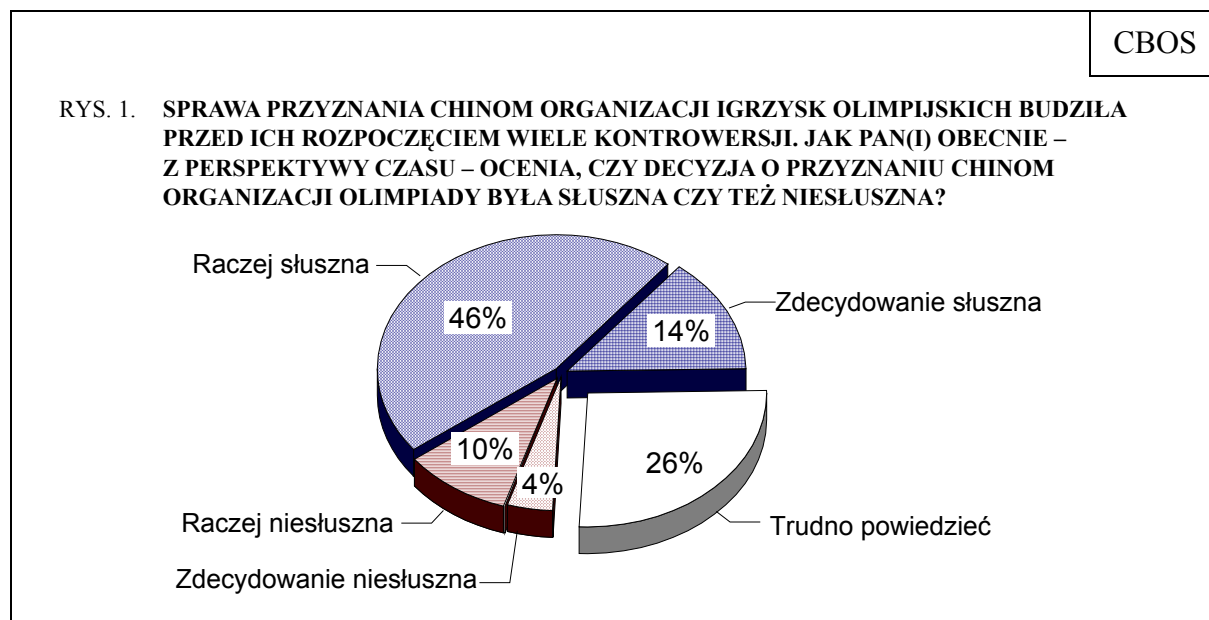
PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Przyznanie Chinom organizacji letnich igrzysk olimpijskich wzbudziło wiele kontrowersji. Społeczeństwo polskie także było podzielone w tej kwestii. Przeważały opinie, iż źle się stało, że to właśnie Chiny zostały wybrane na gospodarza olimpiady. Wraz z rozpoczęciem zawodów głosy protestu ucichły, a uwagę światowej publiczności przyciągały same zmagania olimpijskie. Obserwatorzy igrzysk zgadzali się co do tego, że olimpiada była niemal perfekcyjnie przygotowana. Chiny zaprezentowały się światu nie tylko jako sprawny organizator, ale także potęga sportowa. Przygotowanie olimpiady, zgodnie z zamierzeniami chińskich władz, miało się przyczynić do poprawy wizerunku kraju w świecie. Jak wskazują wyniki badań polskiej opinii publicznej, zamierzenia te w znacznej mierze się powiodły.

W kwietniu tego roku, a więc cztery miesiące przed rozpoczęciem igrzysk olimpijskich, niespełna jedna trzecia badanych (30%) twierdziła, że dobrze się stało, iż to właśnie Chinom powierzono organizację olimpiady¹. Obecnie decyzję tę uznaje za słuszną dwukrotnie więcej ankietowanych (60%), tylko co siódmy (14%) ocenia – z perspektywy czasu – że był to błąd².

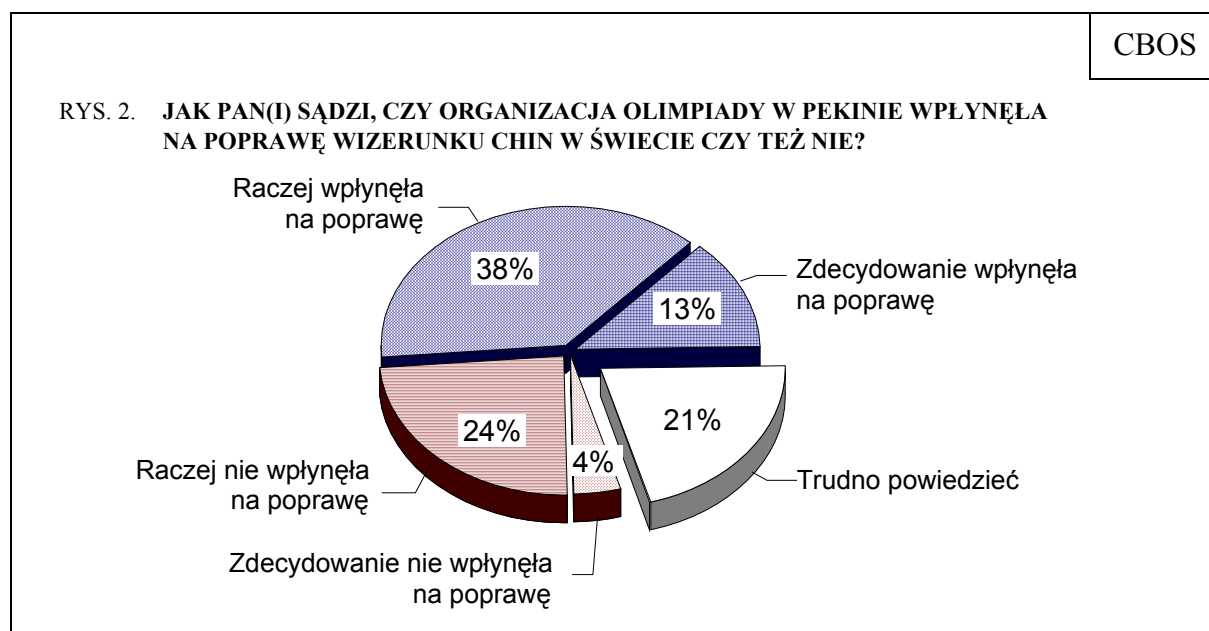

¹ Por. komunikat CBOS „Polacy o sytuacji w Tybecie i igrzyskach olimpijskich w Chinach”, maj 2008.

² Badanie „Omnibus” zrealizowano w dniach od 29 sierpnia do 2 września 2008 roku na liczącej 1069 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

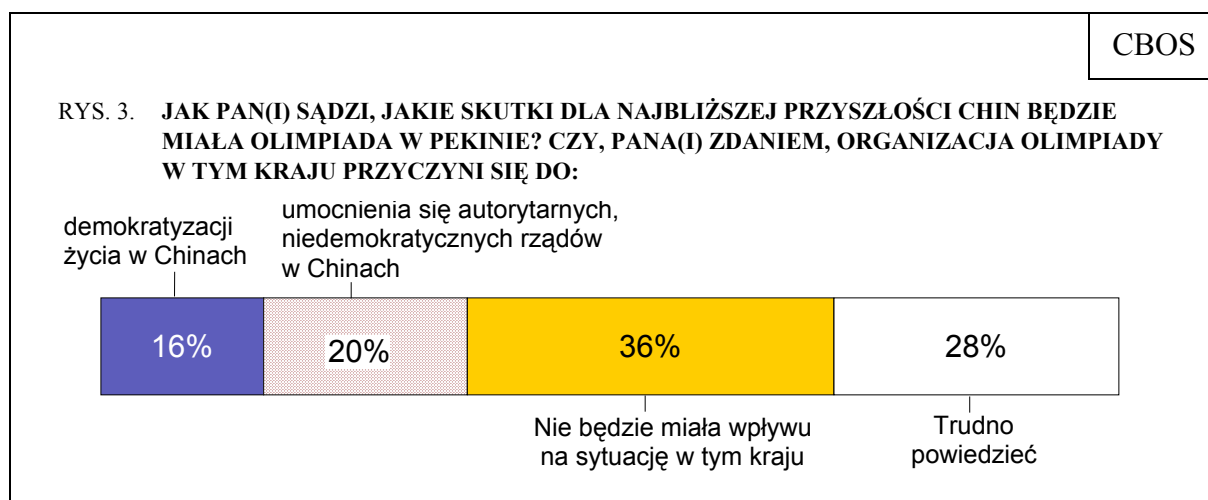
Przekonanie, że wybór Chin na gospodarza igrzysk był dobrą decyzją, przeważa we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Stosunkowo najwięcej wątpliwości co do tego mają mieszkańcy największych miast (25%) i osoby z wyższym wykształceniem (22%). W grupach społeczno-zawodowych są to kadra kierownicza i inteligencja (27%) oraz właściciele firm (26%), a spośród biernych zawodowo – uczniowie i studenci (23%). Społeczno-demograficzne zróżnicowanie opinii w tej kwestii pokazuje, że czynnikiem w istotny sposób określającym stosunek do przyznania Chinom organizacji olimpiady jest stopień zainteresowania polityką. Wśród osób, które deklarują, że uważnie śledzą wydarzenia polityczne, decyzję tę krytykuje nieco ponad jedna trzecia (35%).

Połowa Polaków (51%) przyznaje, że organizacja olimpiady w Pekinie przyczyniła się do poprawy wizerunku Chin w świecie. Zdecydowanie rzadsze są opinie, że nie miała ona pozytywnego wpływu na sposób postrzegania tego kraju.

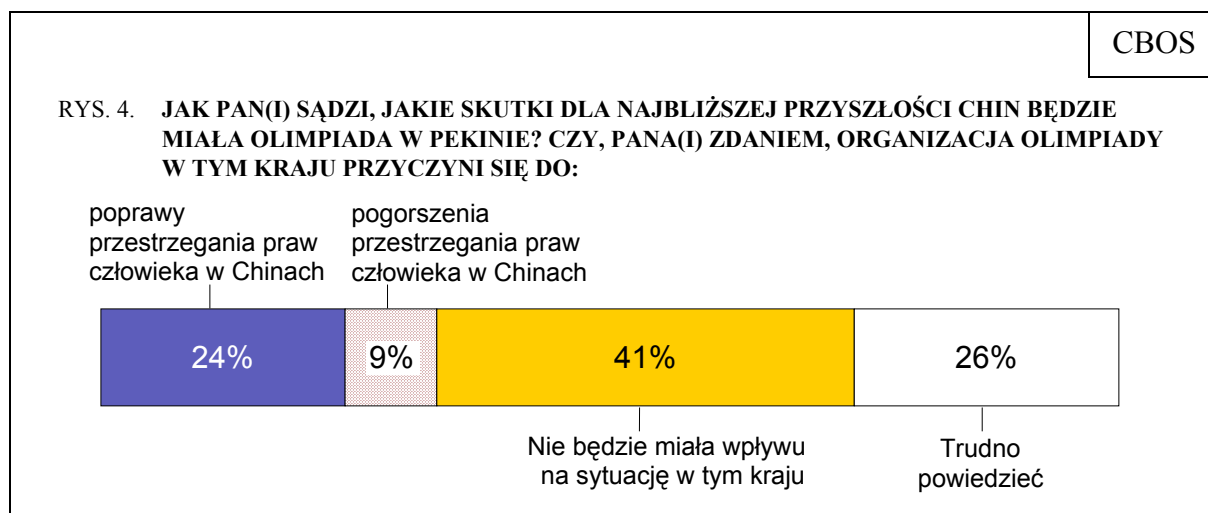

Wybór Chin na organizatora igrzysk olimpijskich miał służyć, jak niekiedy uzasadniano, m.in. poszerzeniu swobód obywatelskich oraz poprawie przestrzegania praw człowieka, a w przyszłości także przyczynić się do budowy demokracji w tym kraju. Sceptycy twierdzili, że organizowanie olimpiady w Pekinie nie będzie miało wpływu na sytuację w Chinach lub nawet odniesie skutek przeciwny do zamierzonego. Głosy te nasiliły się szczególnie już po zakończeniu igrzysk. Wskazywano, że sukces organizacyjny i sportowy, jaki osiągnęły Chiny, wzmocnił poczucie dumy narodowej społeczeństwa chińskiego i doprowadził do jego konsolidacji wokół władzy.

W ocenie polskiej opinii publicznej organizacja olimpiady pozostawiła dobre wrażenie i poprawiła wizerunek Chin w świecie, ale raczej nie będzie miała większego wpływu na rozwój sytuacji w tym kraju. Większość badanych nie spodziewa się, by przeprowadzenie olimpiady przyczyniło się do znaczących przemian politycznych w Chinach. Co więcej, nieco częstsze są przewidywania, że organizacja igrzysk wpłynie na umocnienie się niedemokratycznych rządów w Chinach, niż przyczyni do demokratyzacji życia w tym kraju.

Przeważa również opinia, że olimpiada w Chinach nie będzie miała wpływu na stan poszanowania praw człowieka w tym kraju. Osoby przewidujące zmiany są jednak na ogół optymistami i sądzą, że organizacja igrzysk przyczyni się do poprawy przestrzegania praw człowieka w Chinach.

Jeśli zatem, w ocenie społecznej, olimpiada będzie miała jakiś wpływ na sytuację w Chinach, to może przyczynić się do złagodzenia polityki obecnego reżimu, ale nie doprowadzi do demokratycznych przemian w tym kraju.

W jakikolwiek pozytywny wpływ olimpiady nie wierzą osoby najbardziej zainteresowane sprawami politycznymi. Przeważająca część badanych z uwagą śledzących to, co się dzieje w polityce, uważa, że Chiny się nie zmieniają, ci zaś, którzy przewidują zmiany, częściej spodziewają się, że będą one negatywne niż pozytywne. Uważni obserwatorzy życia politycznego częściej zatem skłonni są sądzić, że olimpiada przyczyni się do umocnienia autorytarnego reżimu w Chinach i pogorszenia przestrzegania praw człowieka.

Tabela 1

Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką?	Czy, Pana(i) zdaniem, organizacja olimpiady w Pekinie przyczyni się do:			
	demokratyzacji życia w Chinach	umocnienia się autorytarnych, niedemokratycznych rządów w Chinach	Nie będzie miała wpływu na sytuację w tym kraju	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Duże – uważnie śledzę to, co dzieje się w polityce	16	32	42	10
Średnie – śledzę jedynie główne wydarzenia	18	25	36	21
Nikłe, niewielkie – często umykają mojej uwadze nawet ważne wydarzenia	18	15	34	34
Żadne – praktycznie mnie to nie interesuje	11	8	35	47

Tabela 2

Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką?	Czy, Pana(i) zdaniem, organizacja olimpiady w Pekinie przyczyni się do:			
	poprawy przestrzegania praw człowieka w Chinach	pogorszenia przestrzegania praw człowieka w Chinach	Nie będzie miała wpływu na sytuację w tym kraju	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Duże – uważnie śledzę to, co dzieje się w polityce	17	23	53	6
Średnie – śledzę jedynie główne wydarzenia	27	12	41	20
Nikłe, niewielkie – często umykają mojej uwadze nawet ważne wydarzenia	29	4	39	27
Żadne – praktycznie mnie to nie interesuje	15	4	35	46

Postrzeganie skutków organizacji olimpiady w Chinach dla ich polityki wewnętrznej istotnie wpływa na ocenę decyzji o wyborze tego kraju na gospodarza igrzysk. Osoby, które oczekują jej pozytywnych efektów, wyraźnie częściej niż spodziewające się pogorszenia sytuacji w Chinach sądzą, że decyzja ta była słuszna. Zwraca jednak uwagę fakt, że również duża grupa osób przekonanych, iż skutkiem olimpiady w Pekinie będzie umocnienie się w Chinach autorytarnego reżimu i pogorszenie przestrzegania praw człowieka, jest zadowolona z decyzji Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Najwyraźniej dla tych osób wpływ organizacji olimpiady na politykę wewnętrzną Chin nie jest istotnym kryterium oceny decyzji MKOl.

Tabela 3

Czy, Pana(i) zdaniem, organizacja olimpiady w Pekinie przyczyni się do:	Jak Pan(i) obecnie – z perspektywy czasu – ocenia, czy decyzja o przyznaniu Chinom organizacji olimpiady była słuszna czy też niesłuszna?		
	Słuszna	Niesłuszna	Trudno powiedzieć
	w procentach		
– demokratyzacji życia w Chinach	88	2	10
– umocnienia się autorytarnych, niedemokratycznych rządów w Chinach	59	32	10
Nie będzie miała wpływu na sytuację w tym kraju	61	16	23
Trudno powiedzieć	42	6	52

Tabela 4

Czy, Pana(i) zdaniem, organizacja olimpiady w Pekinie przyczyni się do:	Jak Pan(i) obecnie – z perspektywy czasu – ocenia, czy decyzja o przyznaniu Chinom organizacji olimpiady była słuszna czy też niesłuszna?		
	Słuszna	Niesłuszna	Trudno powiedzieć
	w procentach		
– poprawy przestrzegania praw człowieka w Chinach	86	7	7
– pogorszenia przestrzegania praw człowieka w Chinach	45	48	7
Nie będzie miała wpływu na sytuację w tym kraju	62	16	22
Trudno powiedzieć	36	4	59

Letnie igrzyska olimpijskie w Chinach zrobiły na Polakach dobre wrażenie i osłabiły wątpliwości, jakie towarzyszyły wielu z nich przed rozpoczęciem zawodów. Jak sami przyznają, niemal perfekcyjne przygotowanie igrzysk skutecznie wpłynęło na poprawę wizerunku tego kraju w świecie. Chinom udało się osiągnąć cel i pokazać światu swoją organizacyjną sprawność oraz sportową potęgę. Bardziej problematyczne jest natomiast to, czy spełnią się nadzieje i oczekiwania, jakie z igrzyskami wiązali zwolennicy przeprowadzenia ich w Chinach. W ocenie społecznej olimpiada raczej nie będzie miała wpływu na sytuację polityczną w tym kraju.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Sprawa przyznania Chinom organizacji igrzysk olimpijskich budziła przed ich rozpoczęciem wiele kontrowersji. Jak Pan(i) obecnie - z perspektywy czasu - ocenia, czy decyzja o przyznaniu Chinom organizacji olimpiady była słuszną czy też niesłuszną?

(%)

	Słuszną	Niesłuszną	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	60	14	26	1060
Płeć				
Mężczyźni	68	16	16	499
Kobiety	52	12	36	561
Wiek				
18-24 lata	64	19	17	163
25-34	62	12	26	190
35-44	67	15	19	174
45-54	58	15	27	174
55-64	61	15	24	171
65 lat i więcej	47	9	44	190
Miejsce zamieszkania				
Wieś	59	12	29	392
Miasto do 20 tys.	60	12	28	151
20-100 tys.	62	12	25	210
101-500 tys.	63	12	25	167
501 tys.i więcej mieszk.	54	25	21	141
Wykształcenie				
Podstawowe	53	10	38	284
Zasadnicze zawodowe	66	10	25	273
Średnie	61	17	22	357
Wyższe	58	22	20	148
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	56	27	18	71
Prac.umysł.niż.szczebła	60	19	22	92
Pracownicy fiz.- umysł.	72	8	20	97
Robotnicy wykwalifikowani	68	17	15	121
Robotnicy niewykwalifik.	64	7	29	63
Rolnicy	73	8	19	57
Pracujący na własny rach.	50	26	25	32
Bierni zawodowo				
Renciści	54	6	39	84
Emeryci	52	12	35	247
Uczniowie i studenci	64	23	13	85
Bezrobotni	50	9	42	73
Gospodynie domowe i inni	55	13	32	39
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	64	16	20	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	62	19	19	108
sekt. pryw. poza rolnict.	64	16	20	220
prywatnym gosp. rolnym	71	10	18	56
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	64	8	29	43
301-500	62	14	24	91
501-900	63	12	25	205
901-1200	62	12	26	169
Powyżej 1200 zł	63	17	20	195
Ocena własnych war. mater.				
Złe	57	9	34	216
Średnie	58	14	29	430
Dobre	63	17	21	414
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	39	22	39	56
Raz w tygodniu	59	13	29	497
1-2 razy w miesiącu	64	14	22	191
Kilka razy w roku	67	11	22	214
W ogóle nie uczestniczy	52	20	28	102
Poglądy polityczne				
Lewica	65	18	17	115
Centrum	67	13	20	347
Prawica	62	20	18	323
Trudno powiedzieć	45	6	49	275

Tabela 2. Jak Pan(i) sądzi, czy organizacja olimpiady w Pekinie wpłynęła na poprawę wizerunku Chin w świecie czy też nie?
1 - Wpłynęła na poprawę; 2 - Nie wpłynęła na poprawę

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	51	28	21	1069
Płeć				
Mężczyźni	54	33	14	503
Kobiety	48	24	28	566
Wiek				
18-24 lata	49	35	16	163
25-34	51	33	16	190
35-44	47	34	18	174
45-54	56	23	21	180
55-64	53	27	20	171
65 lat i więcej	46	17	37	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	49	23	28	394
Miasto do 20 tys.	53	25	23	152
20-100 tys.	50	32	18	212
101-500 tys.	51	31	18	168
501 tys. i więcej mieszk.	51	36	13	144
Wykształcenie				
Podstawowe	43	20	36	285
Zasadnicze zawodowe	55	24	21	273
Średnie	51	33	16	363
Wyższe	56	37	7	148
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	54	36	10	71
Prac.umysł.niż.szczegła	46	41	13	93
Pracownicy fiz.- umysł.	53	33	15	97
Robotnicy wykwalifikowani	55	32	13	124
Robotnicy niewykwalifik.	49	33	18	63
Rolnicy	50	19	31	57
Pracujący na własny rach.	57	36	7	32
Bierni zawodowo				
Renciści	51	15	33	86
Emeryci	50	21	29	251
Uczniowie i studenci	44	39	16	85
Bezrobotni	55	16	30	73
Gospodynie domowe i inni	39	28	33	39
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	52	31	17	171
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	58	34	8	108
sekt. pryw. poza rolnict.	48	39	13	222
prywatnym gosp. rolnym	47	21	32	56
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	46	20	35	43
301-500	55	23	22	91
501-900	55	25	20	208
901-1200	51	26	23	171
Powyżej 1200 zł	58	33	9	196
Ocena własnych war. mater.				
Złe	46	23	31	216
Średnie	48	29	23	438
Dobre	55	30	15	415
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	55	19	26	56
Raz w tygodniu	47	28	25	503
1-2 razy w miesiącu	55	25	20	192
Kilka razy w roku	54	30	16	215
W ogóle nie uczestniczy	48	37	16	102
Poglądy polityczne				
Lewica	59	26	16	116
Centrum	57	28	16	348
Prawica	52	35	13	326
Trudno powiedzieć	37	21	41	277

Tabela 3. Jak Pan(i) sądzi, jakie skutki dla najbliższej przyszłości Chin będzie miała olimpiada w Pekinie? Czy, Pana(i) zdaniem, organizacja olimpiady w tym kraju przyczyni się do: 1 - demokratyzacji życia w Chinach; 2 - umocnienia się autorytarnych, niedemokratycznych rządów w Chinach; 3 - Nie będzie miała wpływu na sytuację w tym kraju

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	16	20	36	28	1069
Płeć					
Mężczyźni	18	24	39	20	503
Kobiety	14	16	33	36	566
Wiek					
18-24 lata	15	28	33	25	163
25-34	13	20	49	19	190
35-44	21	21	33	26	174
45-54	15	21	33	31	180
55-64	20	18	31	32	171
65 lat i więcej	14	12	34	40	193
Miejsce zamieszkania					
Wieś	17	18	33	33	394
Miasto do 20 tys.	20	14	37	29	152
20-100 tys.	17	20	36	27	212
101-500 tys.	13	28	36	22	168
501 tys.i więcej mieszk.	15	19	40	27	144
Wykształcenie					
Podstawowe	13	13	31	43	285
Zasadnicze zawodowe	19	17	33	31	273
Średnie	13	25	41	21	363
Wyższe	24	24	37	15	148
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	16	21	49	13	71
Prac.umysł.niż.szczebla	16	33	32	19	93
Pracownicy fiz.- umysł.	16	26	30	27	97
Robotnicy wykwalifikowani	16	22	43	19	124
Robotnicy niewykwalifik.	20	16	26	38	63
Rolnicy	21	14	34	30	57
Pracujący na własny rach.	24	9	48	18	32
Bierni zawodowo					
Renciści	15	14	25	47	86
Emeryci	16	15	34	35	251
Uczniowie i studenci	10	27	43	19	85
Bezrobotni	17	17	35	30	73
Gospodynie domowe i inni	13	14	34	39	39
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	20	21	39	20	171
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	16	28	31	24	108
sekt. pryw. poza rolnict.	15	21	41	22	222
prywatnym gosp. rolnym	20	20	33	27	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	22	10	34	34	43
301-500	21	20	28	31	91
501-900	14	22	34	29	208
901-1200	19	20	40	22	171
Powyżej 1200 zł	19	26	39	16	196
Ocena własnych war. mater.					
Złe	14	13	33	40	216
Średnie	17	17	36	30	438
Dobre	16	26	37	21	415
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	14	23	26	37	56
Raz w tygodniu	17	21	32	30	503
1-2 razy w miesiącu	18	19	36	27	192
Kilka razy w roku	15	15	42	28	215
W ogóle nie uczestniczy	12	23	43	22	102
Poglądy polityczne					
Lewica	16	20	40	23	116
Centrum	14	22	39	24	348
Prawica	23	26	34	17	326
Trudno powiedzieć	10	9	31	50	277

Tabela 4. Jak Pan(i) sądzi, jakie skutki dla najbliższej przyszłości Chin będzie miała olimpiada w Pekinie? Czy, Pana(i) zdaniem, organizacja olimpiady w tym kraju przyczyni się do: 1 - poprawy przestrzegania praw człowieka w Chinach; 2 - pogorszenia przestrzegania praw człowieka w Chinach; 3 - Nie będzie miała wpływu na sytuację w tym kraju

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	24	9	41	26	1069
Płeć					
Mężczyźni	26	12	46	17	503
Kobiety	23	7	36	34	566
Wiek					
18-24 lata	24	12	43	21	163
25-34	24	10	47	19	190
35-44	28	10	41	21	174
45-54	26	12	38	25	180
55-64	25	7	39	29	171
65 lat i więcej	19	6	36	39	193
Miejsce zamieszkania					
Wieś	27	8	35	30	394
Miasto do 20 tys.	24	9	40	27	152
20-100 tys.	28	10	39	23	212
101-500 tys.	17	10	49	23	168
501 tys.i więcej mieszk.	18	11	51	20	144
Wykształcenie					
Podstawowe	20	7	32	40	285
Zasadnicze zawodowe	30	8	39	24	273
Średnie	23	10	46	21	363
Wyższe	25	15	47	13	148
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	23	15	52	9	71
Prac.umysł.niż.szczebla	19	16	49	16	93
Pracownicy fiz.- umysł.	29	14	34	22	97
Robotnicy wykwalifikowani	24	11	50	16	124
Robotnicy niewykwalifik.	31	3	30	36	63
Rolnicy	25	10	34	31	57
Pracujący na własny rach.	30	9	51	10	32
Bierni zawodowo					
Renciści	34	7	21	38	86
Emeryci	19	7	39	35	251
Uczniowie i studenci	24	14	45	18	85
Bezrobotni	21	2	43	34	73
Gospodynie domowe i inni	27	2	46	24	39
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	28	13	40	19	171
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	25	14	43	17	108
sekt. pryw. poza rolnict.	22	11	49	18	222
prywatnym gosp. rolnym	25	11	35	29	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	28	6	34	32	43
301-500	30	10	28	32	91
501-900	22	8	42	28	208
901-1200	30	9	43	18	171
Powyżej 1200 zł	25	13	46	16	196
Ocena własnych war. mater.					
Złe	24	5	36	35	216
Średnie	22	11	40	27	438
Dobre	26	10	44	19	415
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	22	14	29	35	56
Raz w tygodniu	25	9	38	28	503
1-2 razy w miesiącu	30	8	38	24	192
Kilka razy w roku	21	7	50	23	215
W ogóle nie uczestniczy	19	14	47	19	102
Poglądy polityczne					
Lewica	27	9	43	20	116
Centrum	26	10	42	21	348
Prawica	27	14	43	16	326
Trudno powiedzieć	16	4	35	45	277